

3. maj 2021

IIA2021/8
Erik Jensen

2020-imut Ilassutissatut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut

(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermet Naalakkersuisoq)

Siumumiik Aningaasaqarnermut Nunamullu namminermet Naalakkersuisoq saqqummiussaanut qutsavigaarput.

2020-imut Aningaasanut Inatsimmi ilassutissatut aningaasaliissutit pillugit Siumumiit naatsumik oqaaseriumasagut saqqummiutissavakka.

Siumumiik siullermik qutsavigerusuppagut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu ataatsimiisitaliami ilaasortaasimasut aammalu Naalakkersuisuusimasut, ukioq 2020-imi annertoorujussuarmik unammillerfiusimasumi sulilluarsimanerannut.

Illisimasatsituut ukioq 2020 immikkuullarilluinnartuusimavoq. Tassami nunarsuaq tamakkerlugu Covid-19-ip atuunnerata kingunerisaanik Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu ataatsimiisitaliamiit akuerineqarnermikkut immikkut ittumik aningaasaliinerit annertuut akuersissutigineqarsimapput, taamaasillutik soorlu angalatitsiveqatigiiffiit, takornarialerisut, akunnittarfiutillit neriniartarfiutillillu ikiorsiissutinik aningaasaliissuteqarfigineqarsimallutik. Tamannalu aningaasanut inatsimmik Ingerlatsinermet Sanaartornermullu aningaasat inernerat 504,8 mio.-inik nikingalerneranik kinguneqarluni. Taamaakkaluartoq Siumumiik nuannaarutigaarput aningaasarsiorneq aammalu sanaartukkat annertuut ingerlatiinnarneqarsimmata, taamaasilluni inuiaqatigiit assakaasorsuisa ingerlaannarnissaat suliarilluarsimammassuk.

2020-imi immikkut aningaasaliiffigineqarsimasut arlallit taakkartoqqingikkaluarlugit Siumumiik nuannaarutigisatta ilagivaat nunaateqarnermet imminullu pilersornerunissamut aqutissiuussisimanertigut aningaasaliissutit 5 mio. ilassuteqarfigineqarsimanerat, taamaasilluni kujataani savaateqarfinni pitsanngorsaannernik ingerlatsisoqarsimalluni.

Nunatta aalisakkanik qalerualinnillu niuruteqarnerani pingaarutilerujussuit ilagaat Tuluit nunaannut niurneq. Taamaattumik Siumumiik iluarisimaaraluarlutigu immikkut Tuluit Nunannut niurnikkut isumaqatigiissumik (frihandelsaftale) suliaqartoqarnissaanut aningaasaleeqqissimaneq, isumaqarpugut isumaqatigiissutit taassumap naammassineqarnissaa Naalakkersuisut piaarnerpaamik nukingernartutullu suliaq ingerlatissagaat. Taamaasiortoqannginnerata kingunerisaanik avammut niuruttitta 15-20 %-imik akileraarusersoqqinneqarneranik kinguneqartussaq nunatsinni suliffissuarnut nunattalu aningaasarsiorneranut eqquinerlorujussuarnissaa pinngitsoortinniartariaqarmat.

Piffissarlu manna iluatsillu Siumumiik Naalakkersuisunut apeqqutit ukua akissuteqarfigineqarnissaat kissaatigaagut:

1. Sinerissap qanittuani aalisartut annerusumik ikiorsiissutinik pissarsisimanginnerat Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarfigaat? Tassami KNAPK ujartuimmat sinerissap qanittuani aalisartut,

minnerunngitsumik saarullinniat unammillerfiunngitsumiittut aalisarnerat, imminut akilersinnaajunnaaqasutut oqaatigineqarsinnaasoq, piaarnerpaamik minnerpaamillu 24 mio kr.-inik ikiorsiiffiqarnissaanik pilersaaruteqarnersut.

Naalakkersuisut tamatumunnga pilersaaruteqarsimangippata Siumumiik sakkortuumik piumasarisagatsigu kattuffik suleqatigalugu immikkut aalisartunut ikiorsiinissaq suliarineqapallassoq.

Ilisimavarpummi ullumikkut saarullinniat bundgarn-inersorlutik piasarisat tunitsinniit tigujumaneerussimasut aammalu massakut suanniarnep nalaani suaat tunisinnaasat killilersorneqarujussuartut. Taamaasilluni aalisartut imaannaangitsorujussuarmut killiffieqarput qularutissaanngitsumik nunami suliffinni tassa fabrik-ini aamma annertoorujussuarmik sunniteqarnerluttussamik. Taamaammata Siumumiik aalisartut ikiorserniarlugit ingerlatseqatigiiffissuaq tamatta piginneqatigiiffisarput Royal Greenland piunaffiqarnerusariaqartoq Siumumiik isumaqarpugut.

2. Aalisarnikkut takornariaqarnikkut allatigullu Covid-19-ip eqquinerloqqanera suli 2021-imi aammalumi qularnanngitsumik 2022-imi sunniteqartussa qatuuttussaamat suli, Siumumiik paaserusupparput Naalakkersuisut aningaasaliissutissanik annerusunik aammalu ikiorsiissutit sivitsorniarneraat qanorlu annertutigisumik ikiorsiissuteqassamaarnersut. Tassami nunarput suli tamakkiisumik ammanngimmat aammalu avataaniit tikittartut, suli ulluni tallimani mattusimaqqaartartussaanerisa kingunerisaanik, nunatsinni takornarialerisut ukioq manna annertuumik ikiorseqqinneqarnissaat avaqunneqarsinnaajunnaarmat.
3. Aammalu Siumumiik paaserusupparput Naalakkersuisut nunatta avataaniit aningaasanik attartornissaminnut pilersaaruteqarnersut? Pilersaaruteqarsimappatalu qanoq annertutigisumik tamatumunnga eqqarsaasersuuteqarnersut?

Taamatut oqaaseqarluta suliassaq Aningaasaqarnermut akileraartarnermullu ataatsimiititaliamut suliassanngorlugu ingerlatipparput.

Qujanaq

Erik Jensen - Siumut